

This question paper contains 5 printed pages]

B—286—2017

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Third Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2017

PUBLIC ADMINISTRATION

Paper V

(Personnel Administration)

(MCQ + Theory)

(Tuesday, 21-11-2017)

Time : 2.00 p.m. to 4.00 p.m.

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

- N.B. :—** (i) Attempt All questions.
(ii) All questions carry equal marks.
(iii) In Question No. 1, wrong answer will carry negative mark.
(i) सर्व प्रश्न सोडवा.
(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
(iii) प्रश्न क्र. 1 मधील चुकीच्या उत्तरास क्रूणात्मक गुण आहेत.

MCQ

10

1. Attempt the following multiple choice questions :

खालील बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा :

- (1) Which of the following statements is/are correct about objectives of Personnel Administration ?
(A) To increase administrative efficiency
(B) To increase morale of personnel
(C) To develop national politics
(D) Only (A) and (B)

P.T.O.

कर्मचारी प्रशासनाच्या उद्दीष्टा बाबत खालीलपैकी कोणते विधान योग्य आहे ?

- (अ) प्रशासकीय कार्यक्षमतेत वाढ करणे
- (ब) कर्मचाऱ्याचे मनोबल वाढवणे
- (क) राष्ट्रीय राजकारणाचा विकास करणे
- (ड) फक्त (अ) आणि (ब)

(2) is importance of Personnel Administration.

- (A) Implementation of Government Policies
- (B) Recruitment of able personnel
- (C) Human Resource Development
- (D) All of the above

..... हे कर्मचारी प्रशासनाचे महत्व आहे.

- (अ) शासकीय धोरणाची अंमलबजावणी करणे
- (ब) योग्य कर्मचाऱ्याची भरती करणे
- (क) मानव संसाधन विकास
- (ड) वरीलपैकी सर्व

(3) How many principles of promotion are there ?

- (A) Two
- (B) Three
- (C) Four
- (D) Five

बढतीचे कीती तत्वे आहेत ?

- (अ) दोन
- (ब) तीन
- (क) चार
- (ड) पाच

(4) Which is Basic Latin word for promotion ?

- (A) Progress
- (B) Promotion
- (C) Promote
- (D) Promovere

बढतीसाठी मुळ लेटीन शब्द कोणता ?

- (अ) प्रोग्रेस
- (ब) प्रमोशन
- (क) प्रमोट
- (ड) प्रोमुळर

(5) Which element is *not* concerned with Recruitment ?

(A) Written Test	(B) Performance Test
(C) Interview	(D) Study Tour/method
- भरतीशी संबंधीत नसलेला घटक कोणता ?
(अ) लेखी परीक्षा	(ब) प्रात्यक्षित परीक्षा
(क) मुलाखत	(ड) अभ्यास सहल

(6) Which of the following is/are importance of recruitment ?

(A) To support public welfare state
(B) To administrative efficiency
(C) To public service
(D) All of the above

खालीलपैकी भरतीचे महत्व कोणते आहे ?

(अ) लोककल्याणकारी राज्यासाठी सहाय्यक
(ब) प्रशासकीय कार्यक्षमतेसाठी
(क) जनसेवेसाठी
(ड) वरीलपैकी सर्व

(7) Which is/are objective(s) of Training ?

(i) To increase effectiveness
(ii) To increase efficiency
(A) Only (i)	(B) Only (ii)
(C) Both (i) and (ii)	(D) None of these

प्रशिक्षणाची उद्दीष्ट्ये कोणती आहेत ?

(i) प्रभावशीलता वाढवीणे
(ii) कार्यक्षमता वाढवीणे
(अ) फक्त (i)	(ब) फक्त (ii)
(क) (i) आणि (ii) दोन्ही	(ड) यापैकी नाही

P.T.O.

(8) is the traditional type of training.

(A) Informal Training	(B) Formal Training
(C) Advance Training	(D) Group Training

..... हा प्रशिक्षणाचा पारंपारिक प्रकार आहे ?

(अ) अनौपचारिक प्रशिक्षण	(ब) औपचारिक प्रशिक्षण
(क) प्रगत प्रशिक्षण	(ड) समुह प्रशिक्षण

(9) Pick out the *wrong* pair from the following :

(A) Principles of promotion—merit and seniority
(B) Benefits of retirement—pension and provident funds
(C) Types training—pre-entry and post-entry training
(D) Method recruitment—legacy

खालीलपैकी चुकीची जोडी ओळखा :

(अ) बढतीचे तत्व—गुणवत्ता आणि सेवाजेष्टता
(ब) सेवानिवृत्तीचे लाभ—पेंशन आणि भविष्य निवाह निधी
(क) प्रशिक्षणाचे प्रकार—प्रवेश पूर्व आणि प्रवेशत्तर
(ड) भरतीची पद्धत—वारसा/वंश परंपरा

(10) Which is/are the principle(s) of promotion ?

(i) Merit

(ii) Seniority

(A) Only (i)	(B) Only (ii)
(C) Both (i) and (ii)	(D) None of these

बढतीची तत्वे कोणती ?

(i) गुणवत्ता

(ii) जेष्टता

(अ) फक्त (i)	(ब) फक्त (ii)
(क) (i) आणि (ii) दोन्ही	(ड) यापैकी नाही

Theory

2. Explain the importance of Personnel Administration. 10

कर्मचारी प्रशासनाचे महत्व स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

State the merits and demerits of the principle of seniority.

सेवा जेष्ठतेच्या तत्वाचे गुण-दोष सांगा.

3. Discuss on merits and demerits of direct method of recruitment. 10

प्रत्यक्ष भरती पद्धतीच्या गुण-दोषावर चर्चा करा.

Or

(किंवा)

State the meaning and objective of training.

प्रशिक्षणाचा अर्थ आणि उद्देश सांगा.

3. Write short notes on (any two) : 10

(i) Meaning of Personnel Administration

(ii) Types of Training

(iii) Principles of Merits (Promotion)

(iv) Need Retirement.

कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा :

(i) कर्मचारी प्रशासनाचा अर्थ

(ii) प्रशिक्षणाचे प्रकार

(iii) गुणवत्तेचे तत्व (बढती)

(iv) सेवानिवृत्तीची आवश्यकता.